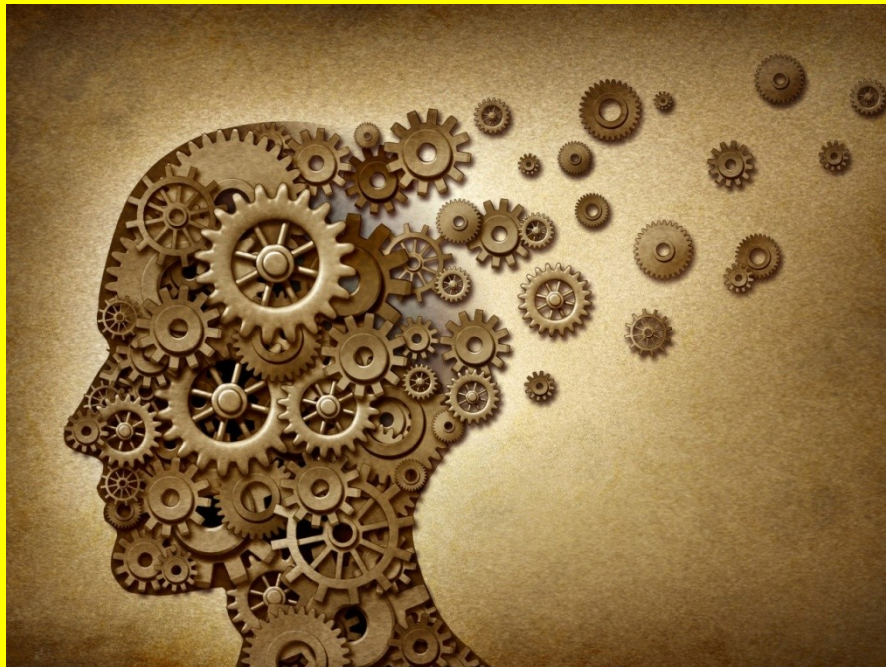

Seminář 1: Odborné zdroje, psaní odborného textu, citování

PSY103

Martina Kotková

Část A: Odborné zdroje

Otázka č. 1

Co je možné považovat za odborné zdroje?

- a) pouze knihy
- b) knihy a periodika
- c) periodika a elektronické informační zdroje
- d) knihy, periodika i elektronické informační zdroje

Knihy, periodika nebo elektronické informační zdroje?

- Knihy, periodika i elektronické informační zdroje **mohou**, ale také **nemusí být** odborným zdrojem.
- Nezáleží na médiu, **důležitá je jeho kvalita.**

(přesto NĚKDE najdeme odborný zdroj pravděpodobněji než JINDE)

Otázka č. 2

Které knihy není možné považovat za odborné zdroje? Uveďte alespoň 2 typy takových knih.

Jaké knihy ne?

- [redacted]
Př.: Langmeier, J. (1983). *Vývojová psychologie pro dětské lékaře*. Praha: Avicenum.
- [redacted]
Př.: Nakonečný, M. (2002). *Encyklopedie obecné psychologie*. Praha: Academia.
- [redacted]
Př.: Hartl, P & Hartlová, H. (2004). *Psychologický slovník*. Praha: Portál.
- [redacted]
Př.: Bacus, A. (2005). *Vaše dítě ve věku od 1 do 3 let*. Praha: Portál.
- [redacted]
Př.: Yalom, I. D. (2006). *Lži na pohovce*. Praha: Portál.
- [redacted]
  - v žádném případě nevyužívejte pro sekundární citování a odkazy
  - s notnou dávkou kritického uvažování lze v některých případech využít jako odborný zdroj empirické části některých diplomových prací

Otázka č. 3

Jak se nazývá typ publikace (knihy), která je neperiodická a recenzovaná, a která podrobně pojednává o jednom úzce vymezeném tématu. Může mít jednoho i více autorů.

Rozdíl monografie vs. sborník

Monografie, bez ohledu na počet autorů, se tedy liší hlavně tím, že jde o systematické a relativně vyčerpávající zpracování tématu, zatímco sborník může obsahovat studie dílčí, které téma nemusí pokrývat soustavně, nenavazují na sebe apod.

Otázka č. 4

Uveďte název jediného českého impaktovaného psychologického časopisu.

Otázka č. 5

Uveďte název českého popularizujícího časopisu z oblasti psychologie (který není možné považovat za odborný zdroj).

Jaká periodika ano?

- **odborné – recenzované - časopisy**
  - české/slovenské
    - Československá psychologie
    - Psychológia a patopsychológia dieťaťa
  - zahraniční
např.:
    - European Journal of Developmental Psychology
    - Journal of Research on Adolescence
    - Journal of Aging Studies

Jaká periodika ne?

- noviny
  - MF Dnes, Lidové noviny ...
- (běžné) časopisy
  - 21. století, Betyňka ...
- popularizující časopisy z oblasti psychologie
  - Psychologie dnes, Moje psychologie

Otázka č. 6

Uvedte názvy alespoň 3 elektronických databází, kde je možné nalézt odborné psychologické články.

elektronické databáze a informační brány

Anopress - Monitoring online - až do odvolání nedostupná

FT

ASPI FT+A

Blackwell Compass   FT+A

Cambridge Journals Online - HSS Collection   FT+A

EBSCO   FT+A

Ingenta Connect   FT+A

Journal Citation Reports   A

JSTOR   FT+A

ProQuest 5000   FT+A

Sage Journals Online   FT+A

ScienceDirect   FT+A

Scopus   A

SocINDEX with Full Text   FT+A

SpringerLINK   FT+A

ULRICH's   A

Web of Knowledge   A

Wiley Online Library   FT+A

Jak se naučit pracovat s el. zdroji?

- K databázím se lze připojit i z domova – přes nastavení proxy (návod na stránkách knihovny FSS)
- Knihovna pořádá semináře o práci s el. inf. zdroji

Jaké elektronické informační zdroje ne?

- Na některých serverech lze narazit na **zdánlivě** odborné články:
Př.: <http://www.rodina.cz/>
<http://www.wikipedia.com/>
- **Nevyužívejte články nalezené jinde než v databázích odborných časopisů.**
- **Pozor, i v el. databázích lze nalézt neodborné texty.** Databáze často obsahují i archivy novin a populárních časopisů. **Dívejte se, z čeho čerpáte!**
- **Nevěřte všemu, co objevíte na internetu!**

Otázka č. 7

Jak se nazývá text obsahující tzv. nepřiznané citace či odkazy na původní zdroje?

Otázka č. 8

Jak se nazývá funkce dostupná na MU, díky které je možné odhalit plagiátorství?

Jak se vyhnout nařčení z plagiátorství?

- V textu uvádějte veškeré citace i odkazy na zdroje.
- Používejte standardy APA.
- Veškeré odkazy i citace musí být v seznamu literatury (a naopak).
- Do seznamu literatury ale patří pouze primární zdroje

Otázka č. 9

Co znamená zkratka APA?

Otázka č. 10

Pro citování používáme manuál APA. Která edice se právě používá?

Otázka č. 11

Co znamená zkratka IMRaD?

Část B: Psaní odborného textu

Upřesnění tématu

- nevíte-li, jak téma vhodně zúžit, zvolte prozatím širší
- vyhledejte odborné zdroje
- máte-li pocit, že k vašemu tématu literatura chybí, je velmi pravděpodobné, že hledáte špatně – zkuste jiná klíčová slova
- klíčová slova v angličtině
- prostudujte nalezené odborné zdroje

The present study examined the role of children and adolescents' perceptions of selfblame specific to interparental conflict and children and adolescents' coping behaviors in the context of parental depression as predictors of internalizing and externalizing symptoms in a sample of 108 youth (age 9 –15 years old) of parents with a history of depression. Higher levels of current depressive symptoms in parents were associated with higher levels of interparental conflict and higher levels of internalizing symptoms in children and adolescents, and interparental conflict was positively associated with both internalizing and externalizing symptoms in children/ adolescents. Consistent across a series of multiple regression models, children and adolescents' perceptions of self-blame and use of secondary control coping (acceptance, distraction, cognitive restructuring, positive thinking) were significant, independent predictors of both internalizing and externalizing symptoms.

O článku

Název:

Parental Depression and Interparental Conflict:
Children and Adolescents' Self-Blame and
Coping Responses

Klíčová slova:

- children of depressed parents
- interparental conflict
- coping/children's coping

Upřesnění tématu

- Čím se nalezené zdroje zabývají?
- Jaké výzkumy jsou populární v posledních letech?
- Na jaké hlavní otázky se snaží tyto výzkumy odpovědět?
- Která ze zkoumaných otázek vás zaujala?

Upřesnění tématu

Na základě

- vyhledání odborných zdrojů,
- jejich prozkoumání
- a zodpovězení předchozích otázek
- jste našli téma,
- které odpovídá zadání
- a zároveň je dostatečně zúžené/specifické

Rodinné prostředí jako jeden z faktorů vývoje osobnosti

- Rodinné prostředí – jaké proměnné?
- Vývoj osobnosti – jaké proměnné?

Máte téma!!!

příklad:

Téma: Rodinné prostředí jako jeden z faktorů vývoje osobnosti.

Název práce: Vliv rodičovského konfliktu na sebehodnocení dítěte.

Introduction - Úvod

- Úvod by měl uvést do tématu.
- Uveďte základní fakta nutná pro pochopení zkoumaného tématu.
- Vynechejte nadbytečné informace.
- Vymezte pojmy, pojetí, s nimiž budete dále pracovat.
- Pokud to usnadní pochopení dalšího textu, uveďte, jakým způsobem se k tématu přistupovalo. Proč? – s mírou! účelně!

Úvod: Příklad

- Co rozumíme pojmy rodičovský konflikt, sebehodnocení?
- Proč se zkoumá vliv rodičovského konfliktu na sebehodnocení dítěte? – ne kliše!!! fakta
- Na jakou věkovou kategorii dětí je současný výzkum zaměřen?
- Jakým způsobem se k výzkumu přistupuje?
- Jaké jsou hlavní otázky? Jaká jsou hlavní dilemata?
– např. ovlivňuje X neovlivňuje

Úvod: Příklad

- Výzkumy tvrdící, že konflikt rodičů negativně ovlivňuje sebehodnocení dítěte.
- Vaše připomínky k metodologii, závěrům, polemiky – vše opřeno o odborné znalosti, fakta
- Výzkumy tvrdící, že konflikt rodičů nemá na sebehodnocení dítěte vliv.
- Vaše připomínky k metodologii, závěrům, polemiky – vše opřeno o odborné znalosti, fakta
- Má vliv, nebo nemá vliv?
- Je i jiná varianta?
- Např. Záleží na percepci konfliktu dítětem.

Seminární práce do Psy 103

- Dle předchozího návodu.
- **Dle sylabu** kurzu PSY103.
- V případě nejistoty ohledně zvoleného tématu, pojetí tématu atd. konzultujte (včas).
- Začněte **včas** – zodpovědné vyhledávání odborných zdrojů i tématu zabere víc času, než se může zdát.
- **Dobrá výběr zdrojů je základem úspěchu.**
- Neutopte se v záplavě informací, které najdete.
- Udělejte si osnovu (alespoň v duchu).
- Držte se jí. Text musí mít hlavu a patu.
- Nezanedbejte **formální stránku** práce. Myšlenka ukrytá v záplavě zmatku nemusí být odhalena.

Info k semináři 2

- Každý si přineste 2 různé články (výzkumné studie), které se zabývají tématem, o kterém chcete psát v seminární práci
- Ať tyto dvě studie používají různé výzkumné metody (př. self-report, pozorování, rozhovor, experiment ...)

A jak je to s tím citováním?

Otázka č. 1

v textu:

Parentifikace znamená „funkční a/nebo emoční převrácení rolí, kdy dítě potlačí své vlastní potřeby, aby mohlo uspokojit potřeby rodiče a postarat se o něj“ (Chase, 1999, s. 5).

v seznamu literatury:

Chase, N. D. (1999). Parentification: An overview of theory, research, and societal issues. In N. D. Chase (Ed.), *Burdened children: Theory, research, and treatment of parentification* (pp. 3-33). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications.

Otázka č. 2

v textu:

Po určení diagnózy dětského autismu prochází rodiny obvykle obdobnými stadii jako při vyrovnávání se se závažným onemocněním, jak je popsala Kübler-Rossová (1969, cit. dle Vágnerová, 1999).

v seznamu literatury:

Vágnerová, M. (1999). *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál.

Otázka č. 3

v textu:

Z této skutečnosti vyplývá, že rodičovský konflikt a především jeho forma jsou ústřední pro podobu reprezentace rodiny, kterou si dítě vytváří (~~Davies; Cummings, 2002~~).

(Cummings & Davies, 2002).

v seznamu literatury:

Cummings, E. M., & Davies, P. T. (2002). Effects of marital conflict on children: recent advances and emerging themes in process-oriented research. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 43 (1), 31-63.

Otázka č. 4

v textu:

Nejčastějším výzkumným zájmem v kontextu rodičovského konfliktu je akademická úspěšnost žáků, tedy především jejich výkon (např. ~~Neighbors, Forehand, & McVicar, 1993; Ghazarian & Buehler, 2008~~).

Řadíme podle abecedy, proto (např. Ghazarian & Buehler, 2008; Neighbors, Forehand, & McVicar, 1993).

Otázka č. 5

Čerpáte z knihy, který má tuto titulní stránku

Dále víte, že kniha byla vydána roku 2011 v Praze v nakladatelství Portál.

Jak bude vypadat citační odkaz v seznamu literatury?

Kalsched, D. (2011). *Vnitřní svět traumatu*. Praha: Portál.

Otázka č. 6

poprvé v textu:

Důležitým cílem druhé generace výzkumníků se stalo popsat rizikové a protektivní faktory jak na straně dítěte a jeho rodiny, tak v jeho širším sociálním kontextu (~~Lacinová et al., 2009~~).

Citujeme tento zdroj poprvé, proto musíme zmínit všechny autory, proto (Lacinová, Michalčáková, & Ježek, 2009)

v seznamu literatury:

Lacinová, L., Michalčáková, R., & Ježek, S. (2009). Škála dětské percepce konfliktu mezi rodiči: Česká verze dotazníku pro adolescenty. *Československá Psychologie*, 1, 70-85.

Otázka č. 7

v textu:

V poradenské praxi se často setkáváme s tím, že rodičovský konflikt souvisí se zhoršeným prospěchem dětí (I. Pešová, osobní sdělení, 1. dubna 2012).

V seznamu literatury pak osobní sdělení nezmiňujeme.

Otázka č. 8

Cituji článek, kde není uveden autor. Článek se nazývá Stáří v ČR a je z roku 2005. Bude takto vypadat citační odkaz v textu?

(„Stáří v ČR“, 2005)

Pokud by se jednalo o celou knihu, text by byl bez uvozovek a kurzívou.

(Stáří v ČR, 2005)

Otázka č. 9

v textu:

Období adolescence je obdobím plným změn, což se týká jak biologického, tak kognitivního a psychosociálního rozvoje (Macek, 2003a). Utváření identity je jedním z hlavních vývojových úkolů v průběhu adolescence (Macek, 2003b)

v seznamu literatury:

Macek, P. (2003a). *Adolescence*. Praha : Portál.

Macek, P. (2003b). „Identita jako proces: vývojový přístup a styly sebedefinování“ In I. Čermák, M. Hřebíčková, & P. Macek (Eds.), *Agrese, identita, osobnost* (pp. 180-200). Brno: PsÚ AV ČR, Tišnov: SCAN.

Otázka č. 10

Čerpáte ze článku, který má tuto titulní stránku

Journal of Personality and Social Psychology, 1995, Vol. 68(2), 127-137/doi: 10.1037/0022-3514.68.1.127

Peripheral Ingroup Membership Status and Public Negativity Toward Outgroups

Jeffrey G. Noel   Daniel L. Wann   Nyla Branscombe

University of Virginia

Noel, J. G., Wann, D. L., & Branscombe N. (1995).
Peripheral ingroup membership status and public
negativity toward outgroups. *Journal of
Personality and Social Psychology*, 68 (2), 127-
137.

Možná to vypadá jako „hnidopišství“

ale

co se v prvéku naučíš, při psaní bakalářky jako
když najdeš.

